

Natuurbeheer en veiligheid hand in hand

Evert Voskamp

Onderzoeksvraag

Hoe worden veiligheid en natuurbeheer met elkaar gecombineerd in het project **ruimte voor de rivier** ten zuiden van Wageningen?

Gebiedsbeschrijving

Aan de zuidelijke kant van de Rijn ligt het dorpje Zetten, deze is te bereiken per veerpont vanaf **Wageningen**. Vroeger liep er een 250 meter lange veerdijk dwars door de **uiterwaarden** aan de zuidelijke kant van de Rijn. De uiterwaarden zijn bedoeld om water op te vangen als het hoogwater is in de Rijn. De voormalige veerdijk was een 250 meter lang opstakel wat de **afvoer** tijdens hoogwater erg hinderde. Daarom werd deze veerdijk vervangen door een 250 meter lange brug op 9 pilaren. Aan de noordelijke kant van de Rijn bevinden zich de uiterwaarden van Wageningen, in de context van het project is hier ook ruimte gemaakt voor waterberging. Dit gebied is echter in beheer van Staatsbosbeheer, de natuur staat in dit gebied dus ook erg hoog in het vaandel. Zo zijn er bijvoorbeeld moeraspoelen voor amfibieën. Ook aan de zuidelijke kant wordt aan natuurontwikkeling gedaan, het gebied wordt ingericht op de komst van vogels en aan beide kanten zijn runderen en paarden losgelaten zodat op een natuurlijke wijze de vegetatie binnen de perken blijft^[1]

Figuur 1: Kaart van de uiterwaarden ten zuiden van Wageningen aan beide kanten van de Rijn^[2].

Resultaten

In Januari 2011 bewees de nieuw aangelegde brug voor het eerst zijn nut:

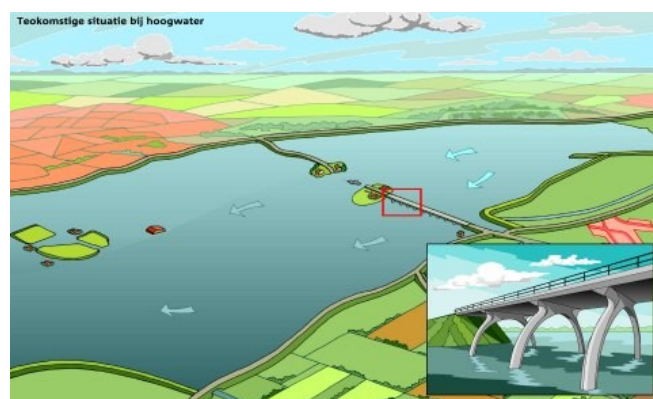
*Juist voor periodes met hoog water als nu heeft Rijkswaterstaat de brug gebouwd. Het past bij het rijksproject Ruimte voor de rivier. Dat nationale plan is er om overstromingen in het rivierengebied voorkomen. De veerdijk bij Randwijk hield het rivierwater op en zorgde voor een flessenhals. „Je merkte de **stuwing** tot in Arnhem”, zegt Van der Hoek. „Was er nu geen brug, dan stond het water daar een paar centimeter hoger.”^[3]*

Door de ingreep werd het water niet meer gehinderd en werd de Rijn bij hoogwater twee keer zo breed. Dit

verhoogde de **afvoercapaciteit**, ook werd de **natte omtrek** groter van dit deel in de **Nederrijn**.

Figuur 2: Situatie bij een normaal waterpeil^[4]

Figuur 3: Situatie bij hoogwater^[4]

In de uiterwaarde aan de noordkant van de Rijn hebben veel diersoorten geprofiteerd van het nieuwe beleid dat is gevoerd, soorten als de Ringslang, libellen als Bruine winterjuffer, Glassnijder, Rivierrombout en sprinkhanen als Kustsprinkhaan en Wekkertje. Deze soorten gedeien goed onder de moeras-achtige omstandigheden die zijn gecreeërd in de noordelijke uiterwaarde. Verder komt er op de zomerkade bijzondere stroomdalflora voor^[5].

Conclusie

Door slim het land in te richten kan heel goed veiligheid met natuurbeheer worden gecombineerd. Ten zuiden van Wageningen is meetbaar resultaat geboekt in het verbeteren van de veiligheid. Ook is er meetbaar resultaat geboekt op het gebied van natuurbeheer.

Referenties

^[1] De Uiterwaarden. (2013, 23 juni). Geraadpleegd van <http://www.mooiwageningen.nl/ontdek-je-landschap/uiterwaarden>

^[2] Google Maps, 20 januari 2016, www.google.nl/maps

^[3] http://www.lextempelman.nl/images/varia_lexkesveer

^[4] <http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/article/detail/1841280/2011/01/12/Brug-naar-Lexkesveer-bewijst-eindelijk-nut.dhtml>

^[5] <http://rijninbeeld.nl/?p=791>